

DRASŪS LIETUVIUKAI RUŽAVAM UNIVERSITETE

Reportažas iš Ann Arbor'o studentų mugės

Kad jau jaunimo metai, tai verta jaunimą ir paminėti dažniau. Ypač, jeigu tas mūsų jaunimas lietuvių tautos populiarinimui, taigi ir Lietuvos laisvinimui talkina. Šį kartą apie šaunių studentų šaunius darbus.

Keli žodžiai apie Mičigano universitetą

Už kokių 30 mylių nuo Detroito į vakarus (jeigu eitume nosies tiesumu) yra pusšimčio ar daugiau tūkstančių miestelis Ann Arbor. Tai universitinis miestas, toks, kaip Vokietijoje Tuebingen'as ar Erlangen'as. Išsistatęs gražiam, baugnojamame terene, su daugybe mokslui pastatų, klinikių, apartamentų bei bendrabučių studentams. Dėl didelio eisimo susikimšimo, į universitetą studijoms jaunuolis turi pasižadėti neturėti automobilio, kas tiesiog priešinga Amerikos gyvenimo būdai.

Rašydamas nesinaudoju nei universiteto metrašciais, nei enciklopedija, tad tik bendrai pasakysiu, kad Mičigano universitetas (University of Michigan, arba sutrumpintai U. of M.) yra garsi ir labai didelė mokslo institucija, su keliomis dešimtimis tūkstančių studentų, su tūkstančiais mokytojų ir personalo. Mičigano valstijoje užima pirmąją vietą visais atžvilgiais, bet, girdžiu, šis universitetas yra garsus ir visos Amerikos mastu. Jame studijuoja labai daug užsienio jaunuolių ne tik iš Europos, bet ir iš Azijos bei Afrikos. Daug pagyvenusių studijojančių atvažiuoja visokių mokslų doktoratų įsigyti.

Visa bėda, kad paskutiniu laiku U. of M. yra gerokai raustelėjęs. Sakoma, kad tuo atžvilgiu yra laikomas pirmuoju po Berkeley, Cal. Priešvietnaminiai debatai (teach-ins) ir priešmobilizacinės demonstracijos (sit-ins) Ann Arbore nuskaudė po visą kraštą. Šiuo laiku buvo jau teisti keliolika sėdėtojų ir pripažinti kaltais, taigi, gal ir vėl pasidės... O ne

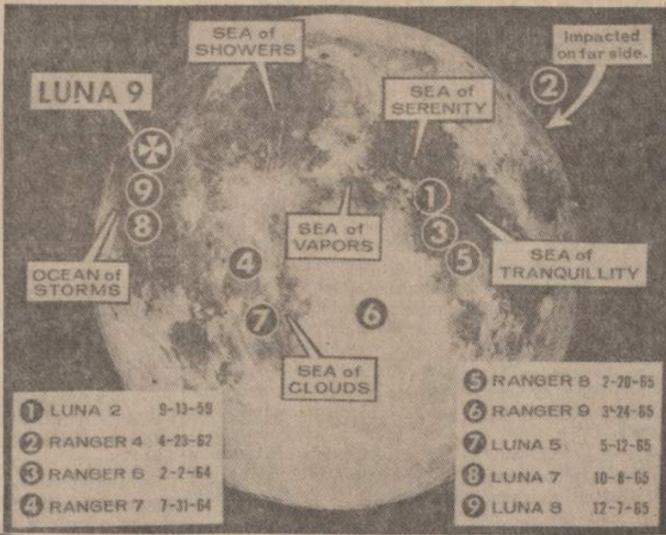
vienas nuvažiuos į Vietnamo kurortus pirma laiko...

Ir apie pavėluotą mugę

Aišku, tas ružavimas, kaip ir viskas, kas surišta su komunistine konspiracija, reikiams tik keliuose šimtuose suvedžiotų jaunuolių. Jie nesudarė, tikriausia, nei vieno pilno procento. Bet jų raudoni vadai, tikri komunistai arba tikri maskuoti bendorakeliai, yra patys energingiausi, agresyviausi. Jie įsiskverbė į visas vadovaujančias pozicijas ir užtat universitetui duoda biauurią spalvą.

Nežinau nuo kada, bet jau senokai kiekvieną rudenį yra rengiama tautybų mugė, pretenzingai vadinama *University of Michigan World's Fair*. Porą kartų teko tokiose mugėse, pretenzingai vadinama *University of Michigan World's Fair*. Porą kartų teko tokiose mugėse, pretenzingai vadinama *University of Michigan World's Fair*. Porą kartų teko tokiose mugėse, pretenzingai vadinama *University of Michigan World's Fair*.

Nežinau kodėl, šimet ir "paviljonų" (atskirų tautybų kambarių) skaičius buvo gerokai sumažintas, palyginus su pavyzdžiui, buvusiu prieš du mėnesius ir trejus metus. Šimet pasiūlyta skandinarų, vokietčių, šveicarų, italų, žodžiu — europiečių. Europą atstovavo tik Graikija, Lietuva, Latvija ir Prancūzija. Apie savuosius dar griežiū. Didesnius ir mažesnius "paviljonus" turėjo visa eilė Azijos ir Afrikos valstybių atstovų: turkai, tautiniai kinai, tailandiečiai, arabai, indonezai, pakistaniečiai, indai, japonai, iranietis, izraelitai, Afrikos Unijos atstovai, korėjiečiai, Staigmenų čia rasi kiekvienaime žingsnyje: kaip prieš porą metų stebėjau skandinarų pardavinėjama tikrais dideliū žvėriū kailiais, taip dabar reikėjo šypsotis radus pardavinėjant Pakistano (antinukotini-

... paleido raketa Luna 9, kuri lėtai nutūpė ant mėnulio. Penktadienio ryta raketėje buvo instrumentai perdavinėjo žinias apie mėnulio paviršių. Raketa Luna 9 turėjo nusileisti kryžiu pažymėtoje vietoje.

ponuojančiai įrengė. Labiau siai į akis krito eksponatai: moteriškas tautinis kostiumas, trys Petravičiaus spalvotos grafikos paveikslai, daugybė išmargintų vištos ir net pora užteina ir kas po ranka pakliūva. Vieni dalykai parduodami, netgi labai agresyviai siūlomi, o kiti — tik pasižiūrėjimui. Nuo propagandos brošiūrų ir meno knygų — iki sidabro, aukso, ak, ir dramblio kaulo išdirbinių. Tegu juos galas, tuos studentus ir jų išradin-

Lietuvių paviljonas sukurdokas

Kas jau be ko, kiekviena tauta turi savo užkandžių stalą. Šimet tiems užkandžiams jau daug didesnis dėmesys skirtas ir turtinesni paviljonai turėjo "restoranai" po istisą užpakalinę ar šoninę patalpą. Matomai, gana brangių ir nevisada jau taip gundančių suvenyrų pirkli publika neskuaba, bet užkąsti, tai visi nori. Užtat visoki kvapai net nosi riečia, o kainos žemos, tik po kvoterį, ar net dešimtūką gabalėlis ko nors arabiško, kiniško, turkiško ar žydiško.

Lietuviai su latviais, kaip ir seniau, tegavę po mažą kambarėlį. Lietuviai šimet, gaila, ir tą, man regis, ne taip jau im-

ansų per dvi dienas buvo, tai kažki ir patys rengėjai ar sukaitė. Viskas, kas lapeliuose surašyta, neatitinka nei pagal valandas, nei pagal programos išpildytojus. Ką žinojome važiuodami iš Detroito — čia jau daug kas buvo kitaip ir kitu laiku. Vistiek, penktadienį, sausio 28 d., gavome pro plyšį pažiūrėti 7-tos valandos seanso dalį, o 10 val. gavome biletus ir visam tos dienos paskutiniam seansui. Mums pasirodė 8 svetimos tautybės ir du punktu atliko amerikiečiai. Dauguma programos numerų — tautiniai ir netautiniai šokiai, o pora tautybų išėjo tik su dainomis. Pirmieji buvo arabai. Jų neminėčiau, kaip neminėsiu ir daugumos kitų, jei nebūtų pasirodę blogiausiai. Kazkas nevertu scenoje rodyti! Kraipėsi, vaipėse, unkte, rėkavo. Laiko užėmė gal 10 minučių, gal ir daugiau. Pagal amžių, juokavome, galėjo būti nebe studentai, nebe profesoriai, bet greičiau profesorių motinos ir tėvai. Sako, kad ankstesniam seanse rengėjai juos šiaip taip įtikinę vietą užleisti lietuviams, kurie jokių programoje nebuvo įrašyti. Užtat dabar ir skubėjo pirmieji, kad niekam nebereiktų užsileisti. Br...

Užtat kokie tautiniai šokiai!

Apie paviljoną ir kitur sukurtus lietuviukus — vėliau. Išėdamas, prie pat durų, tarp Lietuvos ir šalia esančio Latvijos kambario sutikau du garsiai šnekančius jaunuolius. Vienas buvo barzdyla. Jis nuskustam aiškino: "čia Sovietų Sąjungos tautos..." Daug nenugirdau, nes ir nenorėjau.

Paviljonai — tai tik pusė tos "pasaulinės". Kita didelė universiteto VIENYBĖS ROMŲ (Union Building) atrakcija — tautybių pasirodymai. Kiek se-

nes, tad ir antivežinės) vandens pypkes, Filipinų šilkinis marškinius po 20 ir 30 dolerių, štuką arba neparduodamą eksponatą... alaus bonkas. Išstato tai, kas tik kam ant seilės užteina ir kas po ranka pakliūva. Vieni dalykai parduodami, netgi labai agresyviai siūlomi, o kiti — tik pasižiūrėjimui. Nuo propagandos brošiūrų ir meno knygų — iki sidabro, aukso, ak, ir dramblio kaulo išdirbinių. Tegu juos galas, tuos studentus ir jų išradin-

Jeigu ne lietuvių, tiems jaunimams šventosios žemės vaikams būtų atitekę visi laurai. Belgai išėjo "šilainė". Išėjo su "Jonkeliu" keturios poros, su "Kubilu" — šešios, o su "Malūnu" — aštuonios. Po pirmųjų dviejų šokių plojo taip, kaip žydams, o trečiojo, "Malūno" metu plojo beveik ištaisai. Scenoje mirgėjo mūsų mergaičių šypsenos ir tautiniai rūbai, o salėje plojo ir plojo.

Beje, visas šitas seansas buvo filmuojamas televizijai, tik nežinau, kuris kanalas, kada ir kiek jo parodė ar dar rodys.

Garbė jums, U. of M. lietuviai

Kai ne iš šalies, aiškintinai, iš koridoriaus stebėjome tą patį lietuviukų šilainiškų pasirodymą prieš tris valandas — buvo ir tuomet tūkstantinės minios plojama tiek pat. Tai štai mūsų "šilainė", tai bent tautinių šokių vienetas, neturįs Mičigane konkurentų! Už tai didelis ačiū grupės vadovei Galinai Gobienei ir ačiū visiems šokėjams. Labai gaila, kad iš 16-kos šokusių negalėčiau šandien prisiminti trijų ar keturių pavardžių. Teatleidžia man ir kiti, kad dėl tos priežasties nė vieno neįvardysiu.

Negaliu nesididžiuot ten sukurtas ir nesutiktas lietuviškos mugės dalies rengėjais ir lietuvių vardo garsintojais. Antai, lietuvių paviljone budėjo šviesaus, šypsančio veidelio blondinukė, panelė Laima Kušlikytė. Nustebau, Detroito nematyta. Pasirodė, iš Grand Rapids, U. of M. studijuojanti medicinos technologija, jau į pagarbą. Nepaprastai puikios lietuviškos tarsenos, labai gerų manierų mergelė. O tarpdury svečiams vis ką nors aiškino: atletiška, naujaus, aukšta, akiniuotas istorijos magistro laipsniui besiruošij Rimas Gražulis, Flinte gyvenančio rašytojo Balio sūnus. Iš jo kaip tik gavau informacijų, kuo labiausiai amerikiečiai domisi. Pasakoją, kad kitą dieną paviljone budėsiąs man nepažis-

Tamas Albertas Saulys. O programos lape, mugės rengimo komitete yra įrašyta dekoratorė Renata Jamantas (gal kartais Jomantas, bet vienu ar kitu atveju — mūsų tautietė). Tiek lietuviškų pavardžių, tiek išskyrus vieną, pačių svarbiausių, kurią pasiūlikau pabaigai. Komiteto sraše vienu iš dviejų ceremoniamiesterių įrašytas Al Karvelis. Albertas Vidas Karvelis yra visuomenininko dr. Kazio Karvelio vyresnysis sūnus, Ann Arbor'e jau ketvirtus metus studijuojas aeronautiką ir matematiką, ir šį pavasarį gaus iš karto du diplomus. Albertas Vidas Karvelis, jei neklystu, yra U. of M. organizuotų lietuvių studentų v-bos pirmininkas. Jis nuėjo su vietiniais ir bytnikais (ar manote, kad tokių jau iš mūsų tik ten nėra!) Vietnamo komunistų giuti. Jis nuėjo lietuvišku keliu, savo tėvo ir motinos pėdomis.

Albertą Vidą Karvelį girdėjome ir matėme per visą programą. Latvius ir lietuvius, prieš šokiui prasidedant, jis pristatė: tai Europos agrarinį kraštų dukros ir sūnus nuo gražių Baltijos krantų; jų tėvynės 1940 metais buvo Sovietų aneksuotos raudonosios armijos pagelba brutaliausiu būdu; jų daugelis Lietuvos nematė, jų tėvai pabėgo nuo sovietų prievartai; jie visi, šalia anglių, kalba sava kalba, jie myli savo tėvų kraštą ir laukia, kol vėgija pasibaigs; ponios ir ponai, tai nepaprastai puikus tautinių šokių vienetas (kai kalbėjo apie "šilainę"), nepaprastai geri šokėjai; *as tai gerai žinau, nes pats esu viešas jų — lietuvis; nepagailekite jiems katūčių!*

Ar beturiu dar ką apie Albertą Vidą Karvelį kalbėti? Nebent parašysiu vėl, jeigu iš savo ruožų kolegų jis susilaikytų sankcijų, nes, kiek girdėjau, kas tik ten kalbama prieš sovietų tironus, esą gudriųjų apšaukama politika... Taigi.

4 1/2%

VISŲ ROCIŲ
TAUPMENOMS
4 KARTUS
METUOSE

Taupmenos įdėtos iki 15 dien. mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio.

Paskolos namams įsigyti ar taisyti.

TURTAS VIRŠ \$100,000,000.00

REZERVAI VIRŠ \$9,500,000.00

BENDROVE IŠ SENO VEDAMA TĒVO IR SŪNAUS.

JUSTIN MACKIEWICH, JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,
Direktorių Tarybos Pirmininkas Prezidentas

VALANDOS:

PIRMADIENIAIS 9 iki 8 v. v.

ANTRADIENIAIS 9 iki 4 v. v.

TREČIADIENIAIS uždaryta

KETVIRTADIEN. 9 iki 8 v. v.

PENKTADIENIAIS 9 iki 4 v. v.

SEŠTADIENIAIS 9 iki 12 v.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE. CHICAGO, ILLINOIS 60632. VI 7-1141

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS **MOVING**

IS TOLI IR ARTI

(Nauji dideli trokštai - Nuojausis kraustymo traukia)

Tegu metu patirtinas - Sėgus ir sėbiologas patarmavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St. Chicago 36 Ill. Tel. Walthbrook 5-9209

4 1/2%

current dividend

4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO ŠĄSKAITAS

Paskolos ilgiems metams lengvais išmokėjimais.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Valandos: pirmad, antrad, penktad, ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniai uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR
SAUGUS BŪDAS

TAUPLYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone MAymarket 1-3070

*** Universal Investment Share Account**

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

